

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA A DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (PROTECCIÓ DE LA LEGALITAT URBANÍSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 10 de novembre de 2022, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava que l'any 2015 havia denunciat les obres al magatzem d'un supermercat que hi ha a l'interior de la finca. Això va donar lloc a un expedient de protecció de la legalitat urbanística i, finalment, es va dictar una ordre de protecció de la legalitat urbanística a la qual mai s'ha donat compliment.

En data 16 de novembre de 2021, va presentar un nou escrit al Districte de Gràcia, respecte al qual no ha rebut resposta. Hi indicava que després d'interposar la tercera multa coercitiva en data 17 de maig de 2019, a la qual la propietat havia presentat un recurs, no constava cap altra actuació més en l'expedient. Instava a la continuació sense demora de les actuacions oportunes per donar compliment a l'ordre de restauració de la legalitat urbanística vulnerada que s'havia dictat en data 15 d'abril de 2016. Des d'aleshores no s'havia fet cap actuació.

La propietat no havia restaurat la legalitat urbanística sinó que, a més, s'havien fet obres amb una sortida d'aire condicionat que no reunia els requisits i sobre la qual no s'havia actuat tampoc.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

D'acord amb el **principi d'economia administrativa**, consta en l'expedient suficient informació per poder emetre un pronunciament. Per aquest motiu, un cop examinat el contingut de la queixa, la documentació aportada per la persona interessada i la normativa aplicable, aquesta Sindicatura emet la decisió següent.

CONSIDERACIONS

1. Protecció de la legalitat urbanística

La protecció de la legalitat urbanística està regulada al títol setè del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme (TRLUC). Els articles 110 a 119 del Decret 64/2014, de 13 de maig, regulen el procediment de protecció de la legalitat urbanística vulnerada. Aquest procediment pretén restituir la situació il·lícita creada per l'acció d'un particular, com és el cas de les obres fetes sense llicència o incomplint les condicions de la llicència atorgada.

D'acord amb els articles 199 i següents del TRLUC, la potestat de protecció de la legalitat urbanística és d'exercici preceptiu per l'Administració competent. Per tant, quan l'Ajuntament té coneixement d'una situació de vulneració de l'ordenament urbanístic, ha d'activar els mecanismes de restauració de l'ordre jurídic vulnerat i la realitat física alterada, com és aquest cas.

L'Ajuntament, doncs, està obligat a protegir la legalitat urbanística vulnerada, a tramitar amb agilitat els expedients de protecció de la legalitat urbanística i impulsar-los d'ofici en tots els seus tràmits, a prendre les mesures cautelars necessàries per garantir l'execució de les seves resolucions, a impedir els usos de les construccions que siguin il·legals i a executar les seves resolucions d'execució forçosa.

2. Tramitació del procediment

Per posar en context la tramitació de l'expedient, es va dictar una ordre de restauració de la legalitat urbanística que requeriria el titular del local a enderrocar les obres efectuades sense llicència o que no s'hi ajustessin, en el termini d'un mes, i **prohibir definitivament els usos que aquestes obres poguessin permetre.**

Davant l'incompliment voluntari constava que s'havien interposat tres multes coercitives en data 28 d'agost de 2017, 14 d'agost de 2018 i 17 de maig de 2019, aquesta última la persona propietària l'havia interposat en data 26 de juny de 2019.

Posteriorment, constava informe tècnic amb data 7 de novembre de 2019, en què es confirmava la manca de compliment de l'ordre de restauració i enderrocament de l'any 2016. En aquest escrit, la ciutadana reclamava que es prenguessin les mesures adients per executar l'ordre emesa per restaurar la legalitat urbanística.

La Sindicatura ja ha manifestat en moltes ocasions que és coneixedora del nombre elevat d'expedients gestionats i de les càrregues de treball de determinats serveis, com és el cas dels de llicències i inspecció dels districtes. La manca de mitjans de què disposen els serveis tècnics municipals dificulta el compliment estricte dels terminis que imposen les normes.

Tanmateix, en aquest cas, crida l'atenció la manca d'actuació des de l'última, l'any 2019. Així, tot i constatar l'incompliment sostingut de l'ordre de restauració de la legalitat, un cop declarada la caducitat de l'expedient obert l'any 2019, no s'ha seguit l'obligació de continuar les actuacions encaminades a restaurar l'ordre jurídic infringit i la realitat física alterada, **una actuació que és contrària a l'interès públic**. De fet, ha estat amb posterioritat a la intervenció de la Sindicatura que s'ha incoat un nou expedient.

3. Necessitat de restaurar l'ordre jurídic infringit

Aquesta institució vol recordar la necessitat d'evitar que la **manca de diligència exigible** en la tramitació dels expedients, així com el transcurs del temps sense que l'Administració reaccioni, sigui la **causant de la caducitat dels expedients, o de la prescripció de l'acció de restauració de la realitat física alterada**.

En aquest punt, volem fer referència a l'article 205 i concordants del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme (TRLUC), que obliga l'Ajuntament a protegir la legalitat urbanística vulnerada, a tramitar amb agilitat els expedients de protecció de la legalitat urbanística i impulsar-los d'ofici en tots els seus tràmits, a prendre les mesures cautelars necessàries per garantir l'execució de les seves resolucions, **a impedir els usos de les construccions que siguin il·legals i a executar les seves resolucions d'execució forçosa**.

L'actuació ferma i decidida de l'Administració en el respecte a la legalitat urbanística és un deure inexcusable que imposa la llei, actuació que no es correspon amb la tramitació dels expedients que s'han revisat.

La Llei d'urbanisme i l'Ordenança reguladora dels procediments d'intervenció municipal en les obres preveuen que la vulneració de l'ordenament jurídic urbanístic que es produeix tant mitjançant actuacions sense llicència o sense ordre d'execució com mitjançant actuacions que no s'ajusten a les condicions d'aquests actes administratius constitueix una infracció urbanística de caràcter molt greu, greu o lleu, segons que correspongui. Caldria que en determinats casos, com aquest, en què la voluntat d'incompliment és tan manifesta, **és valorés, per part de l'Administració, la tramitació de l'expedient sancionador corresponent**.

La manca d'actuació municipal, en casos com el que es descriu, no s'ajusta al que determina el principi de bona administració. Aquest principi, juntament amb el d'eficàcia dels serveis públics, està recollit al dret de la Unió Europea (article 41 de la Carta de drets fonamentals), als articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquest dret implica disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, respectant els drets i

interessos legítims de la ciutadania, i que sigui capaç de resoldre els problemes de les persones de manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta a l'article XXIII, quan es refereix a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

En l'àmbit jurisprudencial, la Sentència del Tribunal Suprem de 4 de desembre de 2021 assenjala que el **principi de bona administració** es manifesta en dos vessants: d'una banda, és un deure exigible a l'Administració que la seva actuació estigui guiada per la diligència i per la responsabilitat de resoldre en uns terminis raonables i, de l'altra, és un dret de les persones administrades que, com a tals, el poden fer valer davant l'Administració en defensa dels seus interessos. Per tot això, aquesta Sindicatura conclou que les exigències derivades del principi de bona administració no s'han complert en aquest cas, atès que el Districte no ha donat compliment a la seva obligació d'activar els mecanismes de restauració de l'ordre jurídic vulnerat i la realitat física alterada.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Gràcia no ha estat ajustada a dret**, ja que no ha donat compliment a les obligacions que li imposa el Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recordar al Districte de Gràcia** el deure de donar compliment a les obligacions que li imposen els articles 199 i concordants del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost.
- **Recomanar al Districte de Gràcia** que impulsi d'ofici totes les actuacions administratives destinades a restaurar la realitat física alterada i que faci les inspeccions oportunes per comprovar l'estat d'aquest local i les possibles modificacions que posteriorment s'hagin produït.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.